

ФУТУРИЗМ

(від італ. *futurismo* та лат. *futurum* - майбутнє).

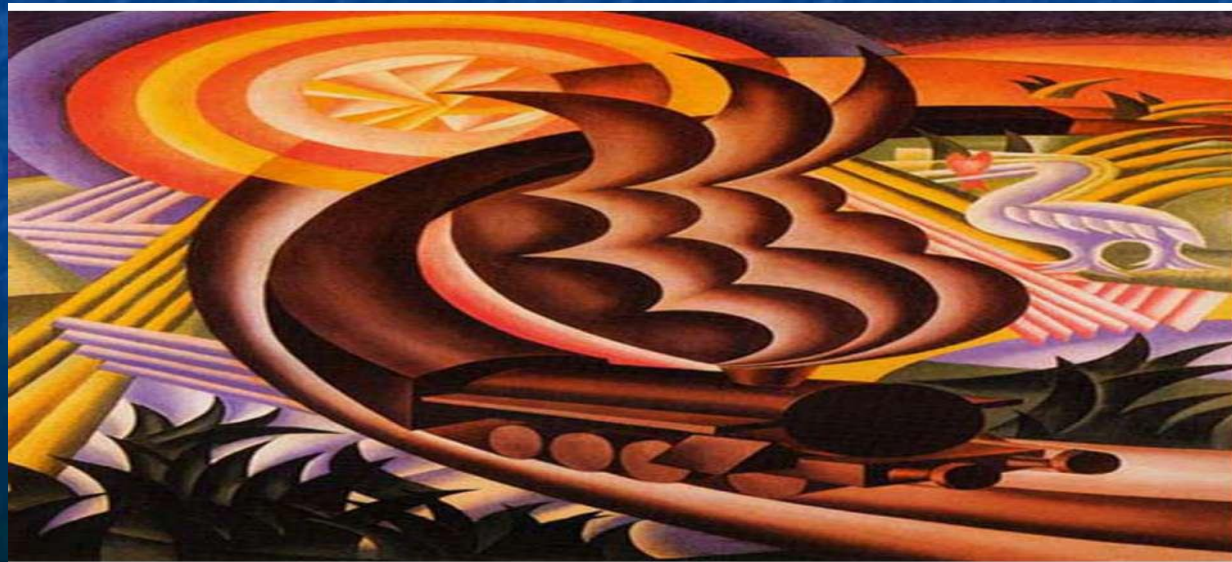
- Авангардний напрям у літературі й мистецтві, що розвинувся на початку ХХ століття здебільшого в Італії та Росії й обстоював крайній формалізм, пропагував культ індивідуалізму, відкидав загальноприйняті мовні та поетично-мистецькі норми.

Історія:

- Творцем його вважають італійського письменника Філіппо Марінетті, який 1909 року опублікував у французькій газеті «Ле Фіґаро» «Маніфест футуризму». Головне завдання нового напрямку Марінетті бачив у нищенні панівних у 19 столітті мистецьких форм, особливо реалізму і класицизму, та в безконтрольному індивідуалізмі, який у малярстві виявився фантастичними формами й кольорами, а в літературі, особливо в поезії, т. зв. «заумною мовою» — творенням нових звуків-слів, часто без жодного глузду. Характеристичною прикметою Філіппо була тематика урбанізму й індустріалізації, що мала віддати ідеї й дух майбутнього космополітичного суспільства, протиставлені усталеним естетичним смакам, часто з метою «епатажу буржуа», провокувати його всілякими вигадками й деформаціями.

- У живописі та скульптурі італійський футуризм став предтечею багатьох наступних художніх відкриттів і течій. Так, Умберто Боччоні, який використовував у своїй роботі одразу кілька матеріалів (скло, дерево, картон, залізо, шкіра, одяг, дзеркала, електричні лампочки і т. д.) став попередником такого сучасного на сьогоднішній день напряму в мистецтві як поп-арт. У своїх футуристичних роботах Джакомо Балла прагнув до об'єднання форми, кольору, руху і звуку.

- В Італії футуризм мав також видних представників у музичному мистецтві. Основоположниками музичного футуризму вважають Франческо Прателлу, який виступив у 1910 році з «Маніфестом музикантів-футуристів» («*Manifesto dei musicisti futuristi*»), а також Луїджі Руссоло, який виступив з маніфестом «Мистецтво шумів» (*L'arte dei Rumori*) в 1913 році. Ігор Стравінський у кількох «спогодах» іронічно окреслив футуристичні експерименти як «склеювання фізіологічного вурчання, чмокання гумових присосок, кулеметної стрільби й інших... зображуваних і асоціативних шумів, які більше відповідають музичним імітаціям м-ра Диснея».

- Футуризм — це мистецтво антигуманізму, яке має відбити настання часу техніки. Спрямування футуризму можна виразити трьома «М»: місто, машина, маса. Дві головні ознаки футуризму: по-перше, нове мистецтво зовсім не цікавиться людиною. Психологізм оголошується анархізмом. Психологізм — характерна риса міщанської літератури, яка вмирає. Якщо цікавить душа — пізнай машину. По-друге, для цього мистецтва характерний виключний динамізм, опoетизування руху, швидкості, зорові пошуки засобів зображення руху. Зупинка є злом, отже — футуристи вживали такі принципи динамізації («прискорення») свого художнього тексту: тексти записувалися без розділових знаків, без великих і малих букв. На думку футуристів, найбільше перешкод для руху роблять прикметники і прийменники. На перший план висувається дієслово. Футуризм — це тотальне заперечення, у тім числі й єства. Музикою міста вважався шум міста. Панувала поетизація потворного, антиестетизм: деякі футуристи, наприклад, видавали свої твори на шпалерах.

ШЕЛК ШЛ

ШЛ

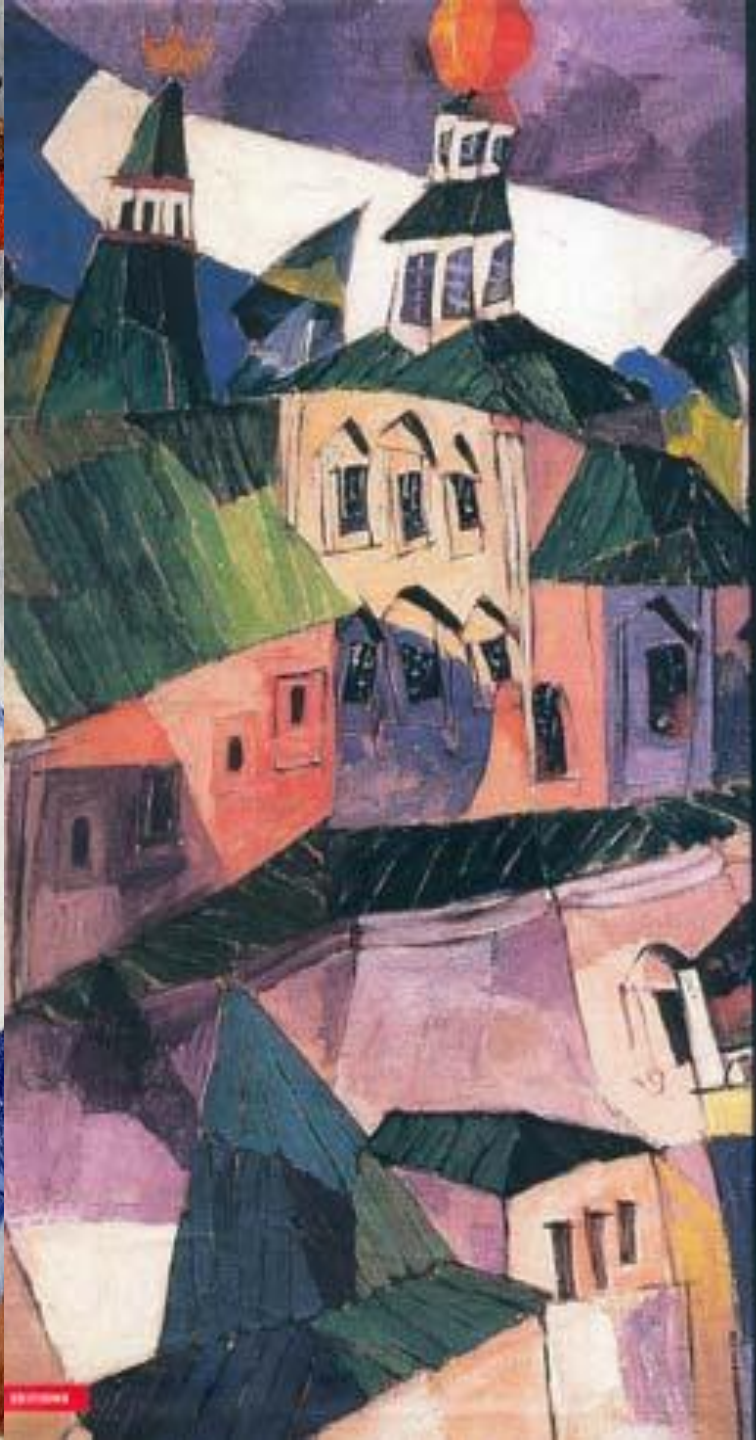
НИТ

Я

Т. 402

РУССКИЙ ФУТУРИЗМ